

ทฤษฎาคุควณณนา

๖. อชกรเปตวตถุ. (๑๑๒)

“อถ ปาปานิ กมฺมานีติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เวฬุวเน
วิหรนฺโต อชกรเปตํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย มหาโมคฺคัลลนตเถโร ลกฺขณต
เถเรน สทุธิ คิซฺณภูฏปพฺพตา โอตฺรนฺโต ทิพฺเพน จกฺขุนา ปญฺจวิ
สตีโยชนิกํ อชกรเปตํ นาม อทุทส. ตสฺส สีสโต อคฺคิชาลา อุฏ
จฺหิตฺวา ปริยนฺตํ คจฺฉนฺติ, ปริยนฺตโต อุฏจฺหิตฺวา สีสํ คจฺฉน
ติ, อุภยโต อุฏจฺหิตฺวา มชฺฌเณ โอสฺรนฺติ.

เถโร ตํ ทิสฺวา สีตํ กตฺวา ลกฺขณตเถเรน สีตการณํ ปุณฺโ
จ “(อัยฺ กาโล) อกาโล อาวุโส อิมสฺส ปญฺหสฺส พฺยากรณาย
....., สตุถุ สนฺติเก มํ ปุจฺเจยฺยาสีติ วตฺวา ราชคเห ปิณ
ฑาย จริตฺวา สตุถุ สนฺติกํ คตกาเล ลกฺขณตเถเรน ปุณฺโ
จ อาห “ตตฺราหํ อาวุโส เอกํ เปตํ อทุทสํ, ตสฺส เอวฺรู
โป นาม อตฺตภาโว, อหนฺตํ ทิสฺวา ‘น วต เม เอวฺรูโป อตฺตภา
โว ทิฏฺฐปฺพุโพติ สีตํ ปาตฺวา กาสินฺติ.

สตุถา “จกฺขุภูตา วต เม ภิกฺขเว สวกา วิหรนฺตีสฺสิตฺวาทีนํ (วจนา
นํ) วทนฺโต เถรสฺส กถํ ปตฺติจฺจาเปตฺวา “มยาเปส ภิกฺขเว เป
โต โพธิมณฺฑล-เยว ทิฏฺฐโ, ‘เย จ ปน เม วจัน น สทฺท
เหยฺยํ, เตสนฺตํ (อสทฺทหนํ) อหิตาย อสฺสาติ..... น กเถสิ, อิทา
นํ โมคฺคัลลนํ สกฺขี (กตฺวา) ลกฺขิตฺวา กเถมีติ วตฺวา ภิกฺข
หิ ตสฺส ปุพฺพกมฺมํ ปุณฺโจ พฺยาภาสิ:

กสฺสพพุทฺธกาเล กิร สุมงฺคฺลเสฏฺฐจี นาม สุวณฺณญฺญกาหิ ภูมีย
 ° ปตฺตริตฺวา วิสฺตึอฺสภฺญจาเน ตตฺตเกเนว ธเนน วิหาริ การเต
 วา ตาวตเกเนว วิหารมหิ การเสสิ. โส เอกทิวสํ ปาโถว สตฺถุ สน
 ติกํ คจฺฉนฺโต นครทฺวาเร เอกิสฺสา สาลาย กาสาเวน สสีสํ ปารุปีต
 วา กลลฺมกฺขิตฺเทหิ ปาเทหิ นิปนฺนํ เอกํ โจริํ ทิสฺวา “อัยํ กลลฺมกฺขิต
 ปาโท รตฺตี วิจิริตฺวา นิปนฺนมนุสฺโส ภวิสฺสตีติ อาห.

โจโร มุขํ วิวริตฺวา เสฏฺฐจี ทิสฺวา “(เอตํ การณํ) โหตุ, ชานิส
 สามี เต กตฺตพฺพนฺติ อามาตํ พนฺธิตฺวา สตฺตกฺขตฺตํ เขตฺตํ ฌาเป
 สิ. (โจโร) สตฺตกฺขตฺตํ วเช คฺชนํ ปาเท ฉินฺทิ, สตฺตกฺขตฺตํ เกห
 ° ฌาเปสิ.

โส เอตฺตเกนาปี โกปํ นิพฺพาเปตฺตํ อสฺสโกนฺโต ตสฺส จุพฺพุ
 จาเนน สทฺธิ มิตฺตสนฺถวํ กตฺวา “กิณฺเต เสฏฺฐจีโน ปิยนฺติ ปุจฺฉิต
 วา “คฺนฺธกฺขีโต อณฺธํ ตสฺส ปิยตรํ นตฺถีติ สุตฺวา “โหตุ, คฺนฺธ
 กฺขี ฌาเปตฺวา โกปํ นิพฺพาเปสฺสสามีติ..., สตฺถริ ปิณฺฑทาย ปวิฏเ
 จ, ปาณียปริโกชนียมญฺเฐ กิณฺทิตฺวา คฺนฺธกฺขียํ อคฺคิ อทาสิ.

เสฏฺฐจี “คฺนฺธกฺขี กิร ฌายตีติ สุตฺวา อาคจฺฉนฺโต ฌาม
 กาเล อาคฺนฺตฺวา คฺนฺธกฺขี ฌามํ โอลฺเกนฺโต วาลคฺคฺมตฺตมปี โท
 มนฺสํ อกตฺวา วามพาหุํ สมฺมิลฺลชิตฺวา ทกฺขิณฺเนน หตฺถेเนน มหาอป
 โปจิกํ อปฺโปเจสิ.

อถ นํ สมีเป จิตา ปุจฺฉิสฺสุ “กสฺมา สามิ เอตฺตํ ฌนํ วิสฺสช
 เชตฺวา กตฺยา คฺนฺธกฺขียา ฌามกาเล อปฺโปเจสีติ.

โส อาห “เอตตํ เม กมํ กตฺวา ตาตา อคฺคิอาทึนํ อส
ธารณ พุทฺธสฺสเน ธนํ นิทฺธิตุํ ลหุํ, ‘....ปุนปี เอตตํ วิสฺสช
เชตฺวา สตุฏฺฐ คณธกฺขี กาทํ ลภิสฺสามีติ ตถฺจมานโส (.....) อป
โปเจสินฺติ.

โส ปุน ตตตํ ธนํ วิสฺสชเชตฺวา คณธกฺขี กาเรตฺวา วิ
สฺติสทฺสส-ภิกฺขุปริวารสฺส สตุฏฺฐโน ทานํ อทาสี.

ตํ ทิสฺวา โจโร จินฺเตสิ “อหํ อิมํ อมาเรตฺวา มงฺกุฏาทํ น
สภฺจิสฺสามิ, โหตุ, มาเรสฺสามิ นนฺติ นิวาสนนฺตเร จุริกํ พนฺธิต
วา สตุตฺทาหํ วิหาเร วิจฺรณฺโตปี โโอกาสํ น ลภี.